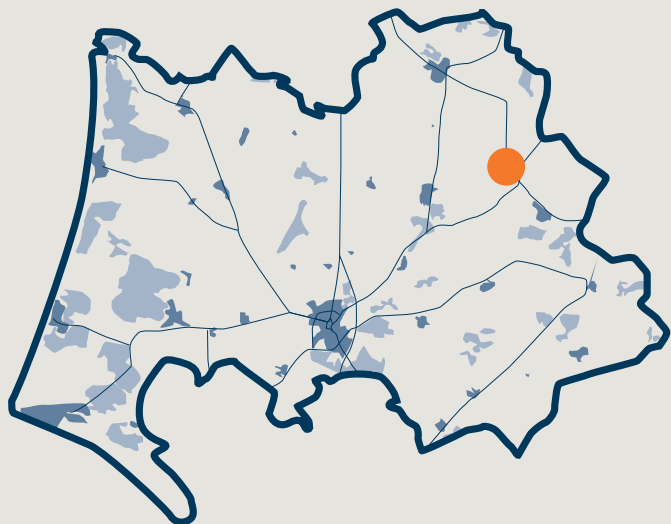

UDKAST

§ 25-tilladelse

Skovlund Renseanlæg
Rotvigvej 2B, Skovlund
6823 Ansager

Varde
Kommune

UDKAST - §25-tilladelse til opgradering af Skovlund Renseanlæg

Indhold

1	§25-tilladelse til opgradering af Skovlund Renseanlæg.....	3
1.1	Indledning.....	3
1.2	Baggrund.....	3
1.3	Beskrivelse af projektet.....	4
2	Offentlig høring.....	5
2.1	Resume af høringsvar.....	5
2.2	Høringens indflydelse på afgørelsen.....	5
3	Vilkår.....	6
3.1	Vilkår for tilladelsen.....	6
3.1.1	Andre tilladelser.....	7
4	Miljøkonsekvensrapport og Varde Kommunes vurderinger.....	7
4.1	Målsatte vandområder og udledninger.....	7
4.1.1	Målsatte vandløb.....	8
4.2	Bilag IV-arter.....	9
4.3	Natura 2000-konsekvensvurdering.....	11
4.4	Havstrategi.....	12
4.5	Anden natur.....	12
4.6	Grundvand og drikkevand.....	13
4.7	Rekreative forhold.....	13
4.8	Kumulative påvirkninger.....	13
4.9	Afværgeforanstaltninger og overvågning.....	14
4.10	Samlet konklusion.....	14
5	Offentliggørelse.....	15
6	Klage.....	15

Bilagsoversigt

Bilag 1 Miljøkonsekvensrapport med bilag

Bilag 2 Høringsnotat – kan tilføjes efter høringsperioden.

UDKAST

1 §25-tilladelse til opgradering af Skovlund Renseanlæg

1.1 Indledning

Hermed meddeles DIN Forsyning Spildevand A/S tilladelse til opgradering af virksomhedens renseanlæg på matr.nr. 5ae Skovlund By, Skovlund, Rotvigvej 2B, 6823 Skovlund i Varde Kommune [på vilkår](#).

Skovlund Renseanlæg opgraderes, fordi strukturen i renseanlæggene ændres i Varde Kommune. Tre eksisterende renseanlæg og et minirensanlæg nedlægges, og spildevandet herfra pumpes fremover til Skovlund Renseanlæg. Det vil sige, at de eksisterende renseanlæg i Sig, Nordenskov og Agerbæk samt minirensanlægget i Hostrup nedlægges. Der etables pumpestationer, hvor der nedlægges renseanlæg.

Skovlund Renseanlæg opgraderes i form af etablering af ny risteinstallation, nyt sand- og fedtfang, ny selektortank samt en ny driftsbygning.

Varde Kommune træffer afgørelse i sagen, jf. §25 stk. 1 i Miljøvurderingsloven, og meddeles på baggrund af bygherres ansøgning, Varde Kommunes vedtagelse af kommuneplantillæg 23 og spildevandsplantillæg 13 og den tilhørende miljøvurdering af planerne samt den offentliggjorte miljøkonsekvensrapport af projektet, samt eventuelle supplerende oplysninger og resultater af de høringer, der er foretaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. miljøvurderingslovens § 39.

1.2 Baggrund

DIN Forsyning Spildevand A/S har i februar 2022 ansøgt om opgradering af Skovlund Renseanlæg, der ligger på Rotvigvej 2B, 6823 Skovlund (mat. nr. 5ae Skovlund By, Skovlund) i Varde Kommune, umiddelbart syd for byen Skovlund.

Baggrunden for ansøgningen var "Strukturanalysen for spildevandsrensning", som blev godkendt af Udvalget for Plan og Teknik i august 2021. Analysen handler om en centralisering af renseanlægsstrukturen for både Esbjerg og Varde Kommuner på baggrund af en teknisk og økonomisk analyse for en 30 års periode. Udgangspunkt for valg af scenarier er det mest økonomisk fordelagtige scenarie.

DIN Forsyning står i en kritisk situation, fordi der i dag er risiko for nedbrud på anlæggene med deraf afledte konsekvenser for forsyningssikkerheden. Desuden kan der opstå behov for akutte investeringer på mere 1 mio. kr. i Agerbæk. Hvis anlægget i Nordenskov kan nedlægges i 2023, kan investeringer undgås, men hvis anlægget skal fungere længere end dette (efter 2023), er det nødvendigt med større investeringer, som endnu ikke er vurderet og prissat.

Opgraderingen af Skovlund Renseanlæg og omstruktureringen af renseanlæggene i Varde Kommune kræver et revideret plangrundlag i form af et tillæg til den eksisterende spildevandsplan. Dernæst ønsker DIN Forsyning Spildevand A/S, at byggehøjden på Skovlund Renseanlæg hæves til 10 m over terræn. Dette kræver også til et tillæg til Kommuneplan 2021.

Varde Kommune har udarbejdet det fornødne plangrundlag, som har været i offentlig høring sammen med den tilhørende miljøvurdering af planen, miljøkonsekvensrapport af det ansøgte projekt og udkast til udledningstilladelsen i perioden xxx.xxxx til xxxx.xxxx. Kommuneplantillæg 23 og Spildevandsplantillæg 13 er herefter blevet endelig vedtaget af Varde Kommune d. xxxx.xxxxx.

DIN Forsyning Spildevand A/S har haft udkast til denne tilladelse til kommentering før offentliggørelse af udkastet. **Varde Kommune har vurderet og indarbejdet de modtagne bemærkninger, når dette er fundet relevant.**

Projektet vurderes at være omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 11 c) rensningsanlæg og skal derfor screenes for eventuel pligt til at gennemføre en miljøvurdering. DIN Forsyning vurderede imidlertid, at projektet har et sådant omfang, at det med en meget høj grad af sikkerhed vil kræve, at sammenlægningen af de berørte anlæg og udledningen herfra skal underkastes en fuld

miljøkonsekvensvurdering efter miljøvurderingslovens regler. Samtidig skal der foretages en miljøvurdering af spildevandsplantillægget.

Anmodningen om gennemførelse af miljøvurdering indebærer, at projektet kan realiseres, når offentligheden og berørte myndigheder har haft mulighed for at fremkomme med kommentarer hertil jf. miljøvurderingslovens §24, stk. 2, samt at Varde Kommune har udstedt en tilladelse til projektet jf. lovens §25, stk. 1.

Der har været gennemført en offentlig høring af afgrænsningsnotatet i to perioder. Første gang var afgrænsningsnotatet i høring fra den 8. november 2022 til d. 29. november 2022. Varde Kommune gennemførte supplerende høring, fordi projektet blev ændret i forhold til, hvor der planlægges at blive lagt nye ledninger. Anden gang var afgrænsningsnotatet i høring fra den 12. september 2023 til d. 9. oktober 2023.

Afgrænsningsnotatet har blandt andet til formål at afdække indholdet af miljøkonsekvensrapporten. I den første høringsperiode indkom 6 høringssvar, som har bidraget til indholdet af afgrænsningsnotatet. I den anden høringsperiode indkom 0 høringssvar.

Miljøkonsekvensrapporten for opgraderingen af Skovlund Renseanlæg har herefter været i offentlig høring i perioden fra xxx.xxxx til xxx.xxxx. I forbindelse med høringen er der indkommet xxxx høringssvar. Høringssvarene og Varde Kommunes vurdering er uddybet under afsnit 2 i nærværende afgørelse. Bilag XX er resumé af indkomne bemærkninger og besvarelser heraf.

Miljøkonsekvensrapporten med tilhørende materiale, Varde Kommunes vedtagne kommuneplantillæg og spildevandplanstillæg med tilhørende miljøvurdering samt krav stillet i kommunes udledningstilladelse, udgør det faglige og juridiske grundlag for Varde Kommunes afgørelse om, at projektet kan tillades efter regler om miljøvurdering.

1.3 Beskrivelse af projektet

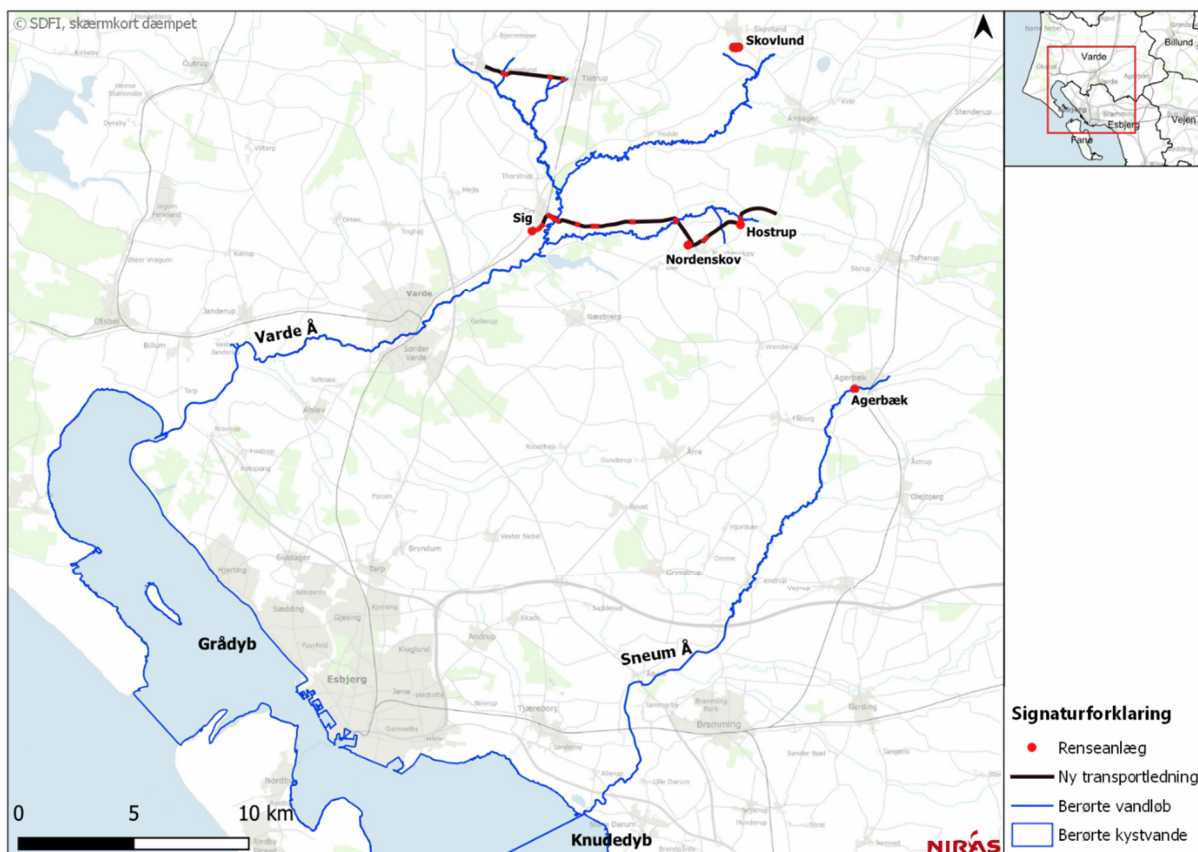
Med opgradering af Skovlund Renseanlæg nedlægges tre eksisterende renseanlæg og et minirensanlæg, og spildevandet herfra pumpes fremover til Skovlund Renseanlæg. Det vil sige, at de eksisterende renseanlæg i Sig, Nordenskov og Agerbæk samt minirensanlægget i Hostrup nedlægges. Der etableres pumpestationer, hvor der nedlægges renseanlæg. Dette sker indenfor DIN Forsynings Spildevands A/S' arealer.

Spildevand fra Sig, Nordenskov og Agerbæk vil blive pumpet til Skovlund, via tryk- og transportledninger. Der skal etableres nye transportledninger på strækningerne

- 1) Horne – Tistrup og
- 2) Sig – Nordenskov – Tvillinggårde.

Disse ledninger sikrer, at spildevandet kan ledes til Skovlund. Ledningsnetværket fra Agerbæk til Skovlund er etableret. Ved Tvillinggårde kobles den nye transportledning på den eksisterende ledning mellem Agerbæk og Skovlund. Hertil kobles nogle få ejendomme, der i dag leder til minirensanlæg i Hostrup, på transportledningen mellem Nordenskov og Tvillinggårde. Se kort nedenfor.

Skovlund Renseanlæg er dimensioneret til 23.500 PE og kan dermed – uden en kapacitetsudvidelse – håndtere vandmængderne fra de tre renseanlæg i Sig, Nordenskov og Agerbæk og minirensanlægget i Hostrup. Tilsvarende kan det eksisterende slammineraliseringsanlæg (og den tilhørende miljøgodkendelse) også håndtere den ekstra overskudsslammængde (4.500 PE) fra et opgraderet Skovlund Renseanlæg. Det omhandler blandt andet sammensætning af slam, driftstider for pumpning mv. fastlagt i den eksisterende miljøgodkendelse. Derfor udarbejdes der ikke en ny miljøgodkendelse til det eksisterende slammineraliseringsanlæg.

Figur 1

2 Offentlig høring

2.1 Resume af høringssvar

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten for projektansøgningen om opgraderingen af Skovlund Renseanlæg har miljøkonsekvensrapporten sammen med et udkast til §25-tilladelsen og udkast til udledningstilladelsen til Skovlund Renseanlæg, Forslag til Tillæg 13 til Spildevandsplan 2019-2029 og Forslag til kommuneplantillæg 23 til Kommuneplan 2021 været i offentlig høring fra d. XXXXXX til d. XXXX.

I høringsperioden er indkommet XXX høringssvar, som omhandler emner; XXXX.

Resume af de indkomne bemærkninger samt besvarelse og afledte justeringer kan rekvireres hos Varde Kommune.

Forslaget har været i høring fra d. xxx xxxx til d. xxxx.xxx

I høringsperioden er der i alt indkommet xxxxx høringssvar.

Høringssvarene omhandler...

En vurdering og besvarelse af de indkomne høringssvar kan ses i bilag xxx.

2.2 Høringens indflydelse på afgørelsen

xxxxxx-skrives efter endt høring.

3 Vilkår

§25-tilladelsen gives på baggrund af miljøkonsekvensrapportens vurdering om, at udledning af rensset spildevand fra Skovlund Renseanlæg kan ske og anlægget drives uden uacceptable påvirkninger på miljøet, hvis projektet kan etableres inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, som fremgår af miljøkonsekvensrapporten.

§25-tilladelsen meddeles på baggrund af:

- Ansøgningen om frivillig gennemførelse af miljøkonsekvensrapport for opgradering af Skovlund Renseanlæg den 20.02.2022.
- Accept for gennemførelse af miljøkonsekvensrapport for Skovlund Renseanlæg fra Varde Kommune den XXXXX.
- Varde Kommunes afgrænsningsnotat dateret den hhv. xxxx og den xxxxx.
- Miljøkonsekvensrapporten af opgradering af Skovlund Renseanlæg, herunder miljøvurderinger af kommuneplantillæg og spildevandsplantillæg.
- Kommuneplantillæg 23, som er vedtaget d. xx.xx.xxxx til Varde Kommunes Kommuneplan 2021
- Spildevandsplantillæg 13, som er vedtaget d. xx.xx.xxxx til Varde Kommunes Spildevandsplan 2019-2029
- Udledningstilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven § 28, stk.1.

Projektet skal desuden overholde den til enhver tid gældende lovgivning.

Varde Kommunes udledningstilladelse til Skovlund Renseanlæg efter § 28, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven erstatter i henhold til Miljøvurderingsbekendtgørelsens §10, nr. 2 helt eller delvist en §25-tilladelse i medfør af Miljøvurderingsloven.

Baggrunden for, at udledningstilladelsen kan erstatte §25-tilladelsen er, at Miljøbeskyttelsesloven, som godkendelsen meddeles på grundlag af, anses for at varetage de miljømæssige hensyn og afvejninger, som efter miljøvurderingsreglerne er relevante for det konkrete projekt.

BAT er uddybende beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.3.1 Ombygning og opgradering af Skovlund Renseanlæg. Opgradering af Skovlund Renseanlæg vil ske i henhold til BAT-konklusionerne for rensanlæg, offentliggjort 17. august 2018. Varde Kommune vurderer, at opgraderingen af Skovlund Renseanlæg kan defineres som BAT.

Varde Kommunes udledningstilladelse vil blive meddelt samtidig med Varde Kommunes tilladelse efter miljøvurderingsloven.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten for udvidelsen af Skovlund Renseanlæg, at der ikke er identificeret væsentlige miljøpåvirkninger, når projektet gennemføres som ansøgt og med de afværgeforanstaltninger, som fremgår af miljøkonsekvensrapporten.

For at sikre, at vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten overholdes i forhold til Målsatte vandområder og udledninger, Anden natur samt Grundvand og drikkevand, meddeles denne §25-tilladelse til etablering af opgradering af Skovlund Renseanlæg på vilkår.

3.1 Vilkår for tilladelsen

DIN Forsyning Spildevand A/S skal etablere projektet inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, som fremgår af miljøkonsekvensrapporten og skal overholde den til enhver tid gældende øvrige lovgivning.

Eftersom centrale forhold i den aktuelle sag vil blive reguleret i udledningstilladelse til Skovlund Renseanlæg efter § 28, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven fastsættes kun nedenstående vilkår i denne §25-tilladelse:

1. Krav til arbejdsarealer ved underboring. Der skal anvendes fast belægning på arbejdsarealerne ved underboring.
2. Krav til additiver. I forbindelse med underboringer må der kun blive anvendt stoffer, som er dokumenteret ufarlige for miljøet og godkendt inden brug.

3. Krav til 300 m undersøgelseszone for bæverbo og odderhuler forud for ansøgning om krydsningstilladelser af vandløb og beskyttet natur.

3.1.1 Andre tilladelser

§25-tilladelsen erstatter ikke tilladelser efter anden lovgivning, som er nødvendige for projektets realisering. Projektet vil som minimum kræve sagsbehandling/vurdering efter flere lovgivninger.

Nedenstående liste er ikke udtømmende:

- Miljøbeskyttelseslovens¹ § 19 i forbindelse med jordhåndtering.
- Miljøbeskyttelseslovens § 19 i forbindelse med afledning af grundvand fra midlertidig grundvandssænkning.
- Miljøbeskyttelseslovens § 19 i forbindelse med bortskaffelse af boremudder.
- Vandforsyningslovens § 26 om midlertidig grundvandssænkning i forbindelse med anlægsarbejde
- Krydsningstilladelser af vandløb
- Krydsningstilladelser af beskyttet natur inklusiv beredskabsplan i forbindelse med styret underboring.

4 Miljøkonsekvensrapport og Varde Kommunes vurderinger

I nærværende afsnit beskrives og vurderes de emner, der er afgørende for, hvordan miljøet påvirkes af udledningen for Skovlund Renseanlæg og dermed også har betydning for grundlaget for § 25-tilladelsen.

Forudsætningerne for vurderingen i miljøkonsekvensrapporten er vilkårene fastsat i henholdsvis §25-tilladelsen og udledningstilladelsen til Skovlund Renseanlæg. Varde Kommune har i vurderingen om afgørelse lagt vægt på følgende konklusioner fra miljøkonsekvensrapport.

4.1 Målsatte vandområder og udledninger

Vandområdeplanerne udgør den samlede plan for forbedringen af det danske vandmiljø, og de skal sikre renere vand langs Danmarks kyster, i søer og vandløb, samt sikre det danske grundvand. Vandområdeplanerne er et vigtigt værktøj til at sikre, at Danmark kan leve op til bestemmelserne i EU's vandrammedirektiv.

For at sikre et godt vandmiljø er det ikke tilladt at vedtage planer eller godkende projekter, som kan forringe tilstanden i vandmiljøet eller forhindre, at de opsatte målsætninger for de enkelte vandområder kan opnås.

Det rensede spildevand fra Agerbæk udledes i dag til Sneum Å, mens renseanlæggene i Sig, Nordenskov og Skovlund udleder til vandløb i Varde Å-systemet. Skovlund som er det eneste blivende anlæg ligger opstrøms, altså højere oppe i vandløbssystemet, end de to andre anlæg i Sig og Nordenskov (se figuren nedenfor). Både Varde Å- og Sneum Å-systemet har udløb i Vadehavet henholdsvis nord og syd for Esbjerg. Udledningen af rensset spildevand fra de fire renseanlæg bidrager til vandføringen i vandløbene og påvirker stofsammensætningen i vandløbssystemerne. Ændringer i disse udledninger kan derfor påvirke tilstanden i vandløbene. Desuden vil udledningerne medføre en ændret stofmæssig belastning i Vadehavet.

Hvor de nye transportledninger skal krydse vandløb og naturområder vil det anlægsteknisk ske ved styret underboring. Ved styret underboring kan der være en lille risiko for, at der kan ske et utilsigtet uheld, hvor boremudder på grund af trykket i borerøret presses op igennem overfladen som f.eks. vandløbsbunden. Dette kan potentielt påvirke vandløbet lige omkring uheldsstedet, men der kan også ske en påvirkning længere væk, da borremudderet kan blive transporteret med vandet længere ned i vandløbet og kan derfor også nå helt ud til Vadehavet.

Som følge af sammenlægningen af renseanlæggene kan der ske påvirkning på de, jf. vandområdeplanerne, målsatte vandløb tilhørende Varde Å- og Sneum Å-systemet og på de to kystvande Grådyb (i Ho Bugt) og Knudedyb (syd for Esbjerg).

---

¹ Bekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 af lov om miljøbeskyttelse (miljøbeskyttelsesloven)

4.1.1 Målsatte vandløb

I **anlægsfasen** vil anlæg af transportledninger kunne medføre en påvirkning på de vandløb, som ledningerne krydser. For at minimere påvirkningen vil krydsninger af alle vandløb ske ved styret underboring. Ved de styrede underboringer sikres at der er en god afstand til vandløbsbunden, således at risikoen for såkaldte 'blowout', hvor boremudder trykkes op igennem vandløbsbunden og ud i vandfasen, er reduceret til et minimum. Ved de styrede underboringer, bliver der tilføjet kemiske stoffer (additiver) til det finkornede boremudder som bruges i processen. For at sikre at der ikke sker en kemisk forurening, som kan udgøre en risiko for vandmiljøet, benyttes der kun stoffer som miljømyndighederne har godkendt til formålet. Risikoen for blowout er generelt meget lille, og ved uheld vurderes påvirkningen at være lille i de berørte vandløb. I tilfælde af et blowout vil boremudderet blive opblandet i vandet og sedimentere (bundfælde) længere nede i vandløbet, og over tid vil det blive transporteret ud til Vadehavet. Det vurderes, at den midlertidige påvirkning på de arter, som lever i vandløbet, er lokal og midlertidig, da materialet vil forsvinde hurtigt over tid og derved **ikke vil forringe den overordnede tilstand eller forhindre målopfyldelse** i vandløbene. I vandløb, hvor der kun løber lidt vand, i f.eks. Bjerremose Bæk (der skal underbores), vil det ved et blowout være muligt at inddæmme eventuelt spildt boremudder. Ved inddæmning er det muligt, at boremudderet manuelt kan fjernes fra uheldsstedet, så den naturlige vandløbsbund endnu hurtigere bliver genetableret.

I **driftsfasen** vil der ved sammenlægningen af renseanlæggene ske en øget udledning af rensed spildevand til Grindsted-/Varde Å. Der vil forsat være overløb til henholdsvis Lerbæk (Grindsted Å) ved Skovlund Renseanlæg og fra den nye pumpestation i Nordenskov til Foot Bæk (via Kloakgrøften), som leder til Holme Å. Omfanget af overløb vil dog blive reduceret markant, da den nye renseanlægsstruktur medfører, at der selv i kraftigt regnvejr er plads i systemet til at holde det urensede spildevand tilbage, til der er plads til at rense det på renseanlægget. Som følge af sammenlægningen sker der ændringer i stofsammensætningen, temperatur, iltindhold m.m. i det rensede spildevand, som i fremtiden vil blive udledt fra renseanlægget i Skovlund.

Den overordnede økologiske tilstand (forhold for alger, vandplaner, smådyr og fisk, samt et indhold af nationalt bestemte miljøfarlige forurenende stoffer) i Grindsted-Varde Å er god, og det vurderes, at den øgede udledning af rensed spildevand fra Skovlund Renseanlæg ikke medfører en forringelse af tilstanden for hverken alger, vandplanter, smådyr og fisk eller medføre en op-koncentrering af indholdet af miljøfarlige forurenende stoffer (nationalt udpegede stoffer) i vandløbet. Hvor en række nationalt udpegede miljøfarlige forurenende stoffer indgår som en del af et vandområdes økologiske tilstand, så indgår en række stoffer udpeget af EU til at bestemme den kemiske tilstand. Som det er tilfældet for de nationalt udpegede stoffer, vil der heller ikke som følge af den øgede udledning af rensed spildevand, ske en op-koncentrering af miljøfarlige forurenende stoffer i vandløbet. Den øgede udledning af vand medfører ingen større hydrauliske ændringer i, hvordan vandet i Grindsted-Varde Å vil bevæge sig i vandløbet, og der sker ingen ændringer i vandstanden (maksimalt 1 cm stigning). Vandløbet er stort, og der løber naturligt meget vand i vandløbet. Den øgede udledning af rensed spildevand er, lige som den nuværende udledning, ubetydelig i forhold til den samlede mængde af vand, som løber i vandløbet. Det vurderes derudover, at indholdet af næringsstoffer (særligt uorganisk fosfor og ammoniak), biologisk nedbrydeligt materiale (B15) og miljøfarlige forurenende stoffer ikke udgør en risiko for hverken den økologiske eller kemiske tilstand i vandløbet. Det rensede spildevand udgør en ubetydelig del af den samlede vandmængde i vandløbet, og indholdet tilføres ikke i højere koncentrationer end i dag. Ved sammenlægningen af renseanlæggene sker der samtidigt en markant reduktion i antallet af skadelige overløb med mere eller mindre urensed spildevand til vandløbet.

Det vurderes videre, at opgraderingen af renseanlægget i Skovlund og sammenlægningen af renseanlæggene **ikke vil forringe hverken den økologiske – eller kemiske tilstand** i de berørte vandløbsstræk i Grindsted-Varde Å. Dette skyldes, at de hydrauliske ændringer er små, og at særligt reduktionen i overløb medfører en positiv påvirkning på de biologiske kvalitetselementer. Den i forvejen gode tilstand i vandløbet gør, at den øgede udledning heller **ikke vil forhindre målopfyldelse** for vandløbet.

Ved nedlæggelsen af renseanlæggene i Sig, Nordenskov og Agerbæk, vil der ikke længere udledes rensset spildevand til de vandløb, hvor til der i dag udledes rensset spildevand. Når udledningen ophører, reduceres den samlede vandmængde, som løber i de berørte vandløb.

For at vurdere om nedlæggelsen af renseanlæggene vil medføre kritiske ændringer for vandløbene, er der foretaget en hydraulisk-modellering (model for hvordan vandet bevæger sig i vandløbene, og hvordan ændrede udledninger påvirker risiko for erosion, oversvømmelser og udtørring). Modellen viser, at der ikke sker så store ændringer i de berørte vandløb, at det kan medføre en forringelse af den økologiske tilstand for de arter, som lever der. Desuden vil der ikke længere blive ledt miljøfarlige forurenende stoffer og næringsstoffer eller nedbrydeligt biologisk materiale ud i vandløbene. Nedlægningen af renseanlæggene vil medføre, at der ikke længere ledes rensset spildevand ud til vandløbene, og den største hydrauliske ændring vil ske i det mindre vandløb Foot Bæk, som i dag via Kloakgrøften modtager rensset spildevand fra renseanlægget i Nordenskov. Det vurderes, at reduktionen i den samlede vandmængde, som løber i de berørte vandløb (Foot Bæk, Holme Å og Sneum Å) **ikke vil medføre en forringelse i de biologiske kvalitetselementer**. Primært fordi de hydrauliske ændringer er små, og fordi ophøret af udledningen af rensset spildevand og overløbsvand vil opveje den evt. lille negative påvirkning, som kan stamme fra, at der løber mindre vand i vandløbene. Foot Bæk og Sneum Å er i dag tydeligt påvirket af udledningerne af rensset spildevand og i høj grad af overløb med urensset spildevand. Dette kan ses på smådyrsfaunaen nedstrøms udløbspunkterne fra renseanlæggene. Ophøret af udledningerne til disse vandløb vurderes derfor at bidrage til, at tilstanden over tid bliver bedre og derved **ikke at forhindre**, at der kan ske målopfyldelse. I Nordenskov vil der forsat kunne ske enkelte overløb til Foot Bæk og Holme Å. Overløbene vil ske via det lille vandløb Kloakgrøften, men det vil kun ske i et meget lille omfang og kun i tilfælde af meget kraftige regnvejr. Ved kraftigt regnvejr løber der meget vand i vandløbet, hvilket betyder, at påvirkningen af et overløb er minimeret, da opblandingen er stor. I dag sker der overløb ved også mindre regnhændelser, hvor der ikke løber lige så meget vand i vandløbet. Inden overløbsvandet når Foot Bæk, vil det også passere en mindre sø, som ligger indskudt lige før Kloakgrøften løber ind i et rør. Søen fungerer både som sandfang og forsinkelsesbassin, og 'renser' i tillæg overløbsvandet inden det løber via røret til Foot Bæk. Fremtidige overløb fra Nordenskov vurderes på den baggrund **ikke at kunne forringe tilstanden** i hverken det lille vandløb Kloakgrøften eller det målsatte vandløb Foot Bæk. Ligeledes vurderes de heller **ikke at medvirke** til at forhindre, at der kan ske målopfyldelse.

Samlet set vurderes sammenlægningen af renseanlæggene **ikke at ville forringe** hverken den økologiske eller kemiske tilstand, og ligeledes heller **ikke forhindre, at der kan ske målopfyldelse** i de to målsatte kystvandområder Knudedyb og Grådyb. Desuden vurderes sammenlægningen af renseanlæggene **ikke at forringe hverken den økologiske eller kemiske tilstand** for de målsatte vandløb, som berøres, og heller **ikke at forhindre, at der kan ske målopfyldelse** på de vandløbsstræk, som ikke allerede har opnået dette. For Foot Bæk, Holme Å og Sneum Å, hvor der ikke længere udledes rensset spildevand, vurderes det, at tilstanden over tid vil forbedres, som følge af sammenlægningen af renseanlæggene til Skovlund Renseanlæg.

På den baggrund vurderer Varde Kommune, at det er nødvendigt at stille vilkår for additiver til boremudder. Dette skal sikre, at tilsætning af disse additiver til boremudder ikke udgør en skadelig påvirkning i vandmiljøet.

4.2 Bilag IV-arter

Der er på EU's habitatdirektivets bilag IV opført arter, der i deres naturlige udbredelsesområde er strengt beskyttet mod indfangning, drab og forstyrrelse, og deres yngle- og rasteområder er også beskyttede. I Danmark er habitatdirektivet indarbejdet i lovgivningen i bl.a. habitatbekendtgørelsen² og planhabitatbekendtgørelsen³.

---

² Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

³ Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

De to habitatbekendtgørelser fastsætter bindende forskrifter for myndigheder om planlægning og administration, som skal sikre, at planer og projekter ikke medfører beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for dyrearter på habitatdirektivets bilag IV.

Følgende bilag IV-arter har enten udbredelse i nærheden af renseanlæggene i Sig, Nordenskov, Agerbæk og Skovlund, eller i og langs Varde Å- og Sneum Å-systemet og i Vadehavet; snæbel, marsvin, ulv, odder, bæver, birkemus, vandflagermus, sydflagermus, langøret flagermus, spidssnudet frø, markfirben og grøn kølleguldsmed. Af disse arter vil hverken ulv eller markfirben kunne blive påvirket som følge af sammenlægningen af renseanlæggene eller anlæg af nye transportledninger, da arterne reelt ikke findes i nærheden af anlægs- og arbejdsområder, og i øvrigt ikke er afhængige af vandkvaliteten i hverken vandløb eller kystvande.

I **anlægsfasen** vil der ikke være en risiko for, at uheld fra underboringer under vandløb (tilløb til Varde Å, Varde Å og Holme Å) kan medføre en forringelse af forholdene for de arter, som lever i tilknytning til de berørte vandløb. I Varde Å er der forekomst af både snæbel, grøn kølleguldsmed, odder og bæver. For at undgå at boremudder ved blowout kan ende direkte i de gydebanker, odderhuler og bæverbo, som er vigtige for arterne, skal der forud for anlægsarbejderne foretages en besigtigelse af, om der forekommer sådanne i underboringsstraceet. I givet fald skal traceet derefter tilpasses, så disse ikke berøres. For arter tilknyttet de landarealer, som berøres af ledningsarbejder i anlægsfasen, er det også risiko for, at der kan ske blowout, som kan medføre en påvirkning. Det vurderes dog, at der ikke vil være en påvirkning på hverken birkemus, flagermus eller spidssnudet frø i anlægsfasen. Alle natur- og skovområder vil blive underboret, og risikoen for uheld (blowout) er meget lille, og konsekvensen af et uheld er så begrænset, at det vil være uden betydning for de arter, som lever i de berørte områder. Ved blowout på land kan materialet hurtigt fjernes manuelt og skånsomt, så tilstanden i området hurtigt reetableres. Marsvin og snæbel i Vadehavet vil ikke kunne blive berørt af evt. uheld ved underboring under vandløb, da dette ikke vil kunne påvirke vandkvaliteten i Vadehavet. Den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter vil **ikke blive forringet** i anlægsfasen, og der vil ikke være risiko for, at aktiviteter i anlægsfasen vil medføre skade på individer af de forekommende bilag IV-arter.

I **driftsfasen** vil sammenlægningen af renseanlæggene kun medføre så små ændringer i den samlede mængde vand, som løber i de berørte vandløb, at det vil være uden betydningen for yngle- og rasteområder for de bilag IV-arter, som lever i eller omkring vandløbene Varde Å, Holme Å og Sneum Å. Hverken snæbel, grøn kølleguldsmed, odder eller bæver vil blive berørt af vandføringsændringer i vandløbene, og ændringerne vil heller ikke medføre, at der vil være ændret oversvømmelses- eller afvandingsrisiko på nærtliggende enge og moseområder, som kan udgøre yngle- og rastested for spidssnudet frø. Vandkvaliteten forringes ikke som følge af sammenlægningen af renseanlæggene, så dette vil heller ikke forringe yngle- og rastesteder for de arter, som lever direkte i og af vandløbene (snæbel, grøn kølleguldsmed, odder, bæver, og enkelte arter af flagermus). Arter, som lever i Vadehavet (snæbel og marsvin), hvor det udledte vand fra Skovlund Renseanlæg ender, berøres heller ikke, da vandkvaliteten i Vadehavet ikke påvirkes. Områder med birkemus berøres ikke i driftsfasen. Den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter vil **ikke blive forringet** i driftsfasen, og der vil ikke være risiko for, at udledningen af rensset spildevand vil medføre skade på individer af de forekommende bilag IV-arter.

Samlet set vurderes sammenlægningen af renseanlæggene i anlægs- og driftsfasen ikke at forringe den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter, og der vil ikke være risiko for, at aktiviteter i anlægs- og driftsfasen vil medføre skade på individer af de forekommende bilag IV-arter.

På den baggrund vurderer Varde Kommune, at det er nødvendigt at stille vilkår om undersøgelse for placering af bæverbo og odderhuler forud for ansøgning om krydsningstilladelser af vandløb. Dette skal sikre, at der ikke sker utilsigtede lækager af boremudder (blowout) direkte under bæverbo og odderhuler. Desuden vurderes ikke nødvendigt at undersøge placeringen af gydebanker, da hensynet kan tages ved at stille krav til dybden på underboringer i krydsningstilladelsen. Et eventuelt blowout i en gydebanke vurderes kun at påvirke den enkelte gydebanke i nærværende sæson, og ikke påvirker bestandens mulighed for reproduktion.

4.3 Natura 2000-konsekvensvurdering

EU har to naturbeskyttelsesdirektiver, habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet, som har til formål at beskytte sårbare, sjældne eller karakteristiske naturtyper og arter, samt deres levesteder. Beskyttelsen sker bl.a. ved, at medlemslandene skal udpege Natura 2000-områder, der kan sikre levesteder for de beskyttede naturtyper og arter, som er i EU. Natura 2000 er således fællesbetegnelsen for det internationale netværk af naturbeskyttede områder, der består af både habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. For at sikre at Natura 2000-områdernes integritet ikke forringes som følge af vedtagelsen af planer og projekter, skal der forud for en vedtagelse foretages en vurdering af om naturtyper eller arter i de enkelte Natura 2000-områder kan blive påvirket væsentligt eller direkte lide skade.

I forbindelse med sammenlægningen af renseanlæg og opgradering af Skovlund Renseanlæg er der tre Natura 2000-områder, hvor arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget potentielt kan blive påvirket; Natura 2000-område N88 Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, N89 Vadehavet og N90 Sneum Å og Holsted Å. For at belyse om de planlagte aktiviteter kan skade naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget i de respektive områder, er der foretaget en Natura 2000-konsekvensvurdering i henhold til EU's naturbeskyttelsesdirektiver.

For Natura 2000-område *N88 Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å* øst for Varde er det vurderet, at hverken anlæg af transportledningen eller udledningen af rensset spildevand fra det opgraderede Skovlund Renseanlæg vil kunne medføre skade på naturtyper eller arter opført på områdets udpegningsgrundlag. Eventuelle blowouts i forbindelse med anlæg af transportledninger ved underboring vil i værste tilfælde kun medføre en minimal og ubetydelig forøgelse af sediment i den del af Varde Å, der ligger inden for Natura 2000-området, og vil derfor være uden betydning for f.eks. forekomsten af *flodperlemuslingen* i vandløbet og selve naturtypen *vandløb med vandplanter*. Naturtypen *vandløb med vandplanter* og *de arter*, som lever i tilknytning til vandløbet, vurderes heller ikke at være blevet påvirket negativt af de eksisterende udledninger, og flere naturtyper og arter vurderes lokalt at være i gunstig bevaringsstatus. Den øgede udledning af rensset spildevand til Varde Å i projektets driftsfase er uden betydning for tilstanden i vandløbet, og udledningen af rensset spildevand vil derfor heller **ikke i fremtiden medføre skade** på naturtyper eller arter i Natura 2000-området.

Ved sammenlægningen sker der reelt ikke en ændring i forhold til den samlede udledning af rensset spildevand til Natura 2000-område *N89 Vadehavet*, da det rensede spildevand alene flyttes fra udløb til Vadehavet via Sneum Å til Varde Å. Det vurderes, at de nuværende udledninger af rensset spildevand ikke har været til hinder for, at der kan opnås gunstig bevaringsstatus i hverken den nedre del af Varde Å eller Vadehavet. I den nedre del af Varde Å vurderes der allerede i dag lokalt at være gunstig bevaringsstatus for naturtypen *vandløb med vandplanter*, og sammenlægningen af renseanlæggene vil ikke forringe vandkvaliteten i hverken den nedre del af Varde Å eller i Vadehavet. Sammenlægningen af renseanlæg vurderes derfor **ikke at medføre skade** på naturtyper og arter (inkl. fugle) på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

Ved lukning af Agerbæk Renseanlæg vil den nuværende udledning af rensset spildevand ikke længere blive udledt til Sneum Å og Natura 2000-område *N90 Sneum Å og Holsted Å*. Det vurderes, at de hydrauliske ændringer som følge af lukningen af Agerbæk Renseanlæg ikke vil medføre en forringelse af de økologiske forhold i vandløbet, og ophør af udledningen vil derfor være uden betydning for naturtypen *vandløb med vandplanter*, eller de arter, som lever i tilknytning hertil. Samlet set vurderes nedlukningen af Agerbæk Renseanlæg at medføre en forbedring af vandkvaliteten i Sneum Å og dermed også bidrage til, at naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget vil kunne opnå bevaringsmålsætningen. Sammenlægningen af renseanlæggene vurderes på den baggrund **ikke at medføre skade** på naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området og derved heller ikke områdets samlede integritet.

Samlet set vurderes i Natura 2000-konsekvensvurdering, at sammenlægning af renseanlæggene, ikke medfører en skadelig påvirkning på naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder nr. 88 Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde og nr. 89 Vadehavet og derved heller ikke områdernes integritet.

Varde Kommune vurderer, at den udarbejdede konsekvensvurdering viser, at projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, ikke kan påvirke Natura 2000-områderne væsentligt.

4.4 Havstrategi

Danmarks Havstrategi gælder for alle havområder fra tidevandsgrænsen og ud til 200-sømilegrænsen. I 12-sømilezonen er der et geografisk overlap mellem havstrategidirektivet og vandrammedirektivet og derfor også til de marine Natura 2000-områder. I dette geografiske område omfatter den danske havstrategi de emner, der ikke er omfattet af vandrammedirektivet og vandområdeplanerne.

De to vandområder Grådyb, som udgør slutrecipient for det rensede spildevand fra Skovlund Renseanlæg, og vandområde Knudedyb, hvor det meste af det rensede spildevand fra rensesanlægget i Agerbæk i dag har udledning til, er beliggende i havstrategidirektivets marine nordøst-atlantiske region. I Danmarks Havstrategi er der opsat miljømål for 11 forskellige deskriptorer (emner), der hver især beskriver en række tilstandselementer og påvirkninger i havmiljøet. Miljømålene for deskriptorerne er god miljøtilstand for havområdet Vadehavet og Nordsøen. De 11 deskriptorer er gennemgået og vurderet enkeltvis på baggrund af vurderinger foretaget i forhold til vandområdeplanerne og Natura 2000-områderne.

Samlet set vurderes, at overpumpning af spildevand fra Sig, Nordenskov og Agerbæk til Skovlund Renseanlæg og hertil hørende anlæg af transportledninger **ikke at ville forsinke eller forhindre**, at der kan opnås god miljøtilstand i Nordsøen og Vadehavet.

Varde Kommune vurderer, at ingen af de 11 deskriptorer i Havstrategien vil blive yderligere påvirket end behandlet under de foregående emner. Derfor fastsætter Varde Kommune ingen yderligere vilkår.

4.5 Anden natur

Langs de vandløb, som berøres af anlægsarbejder fra anlæggelse af transportledninger og den ændrede udledning af rensat spildevand, ligger en række naturområder, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som potentielt kan blive påvirket. Naturområderne består bl.a. af vandløbsnære beskyttede enge og moser, og de store vandløb, som Grindsted Å, Varde Å, Holme Å og Sneum Å udgør desuden sammenhængende spredningskorridorer for mange arter. Det lille vandløb Kloakgrøften samt den lille indskudte sø på vandløbet er også omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og det omkringliggende moseareal kan, ligesom Kloakgrøften og søen, blive påvirket som følge af reduceret udledning af rensat spildevand.

I **anlægsfasen** etableres de nye transportledninger primært langs veje uden for beskyttet natur. Hvor det ikke er muligt at lade transportledningen gå igennem beskyttede naturtyper, etableres transportledningen ved styret underboring. På en enkelt strækning vest for Ansager Kanal skal ledningen lægges tæt på et beskyttet engareal. Det vurderes, at det med de rette anlægstekniske forholdsregler kan sikres, at engarealet ikke bliver berørt ved anlægsarbejdet. Alle andre naturområder vil blive underboret. Potentielle påvirkninger ved styrede underboringer vurderes ikke at udgøre en risiko for naturområder, idet der ved eventuelle uheld med boremudder (blowout) vil kunne ske en fjernelse af boremudderet, og at naturen derfor hurtigt vil kunne reetablere sig igen. Det samme gør sig gældende for de arter, som lever i tilknytning til naturområderne. Samlet set vil påvirkningen i anlægsfasen være **ubetydelige**.

Da den nuværende udledning af rensat spildevand fra Nordenskov Renseanlæg ophører, kan der i **driftsfasen** ske en **moderat** påvirkning på de hydrauliske forhold i Kloakgrøften og den indskudte sø. I fremtiden vil der blive ledt mindre rensat spildevand igennem vandløbet og søen, og risikoen for udtørring vil derfor være forhøjet. Da der vil løbe mindre vand i Kloakgrøften og søen, vil der kunne ske en mindre påvirkning i omkringliggende moseareal. Når der er mindre vand i vandløbet, vil dræningseffekten i mosearealet blive større. Det vurderes dog som værende usandsynligt, at ændringen af forholdene i Kloakgrøften vil afvande mosen så meget, at det vil medføre en tilstandsændring eller på anden vis medføre en påvirkning på de arter som lever i tilknytning til mosen. Påvirkningen på mosen vurderes at være **mindre**.

Samlet set vurderes, at påvirkningen i anlægsfasen vil være ubetydelig, da der er indarbejdet afværgeforanstaltninger i miljøkonsekvensrapporten. I driftsfasen vurderes at kunne ske en **moderat** påvirkning på de hydrauliske forhold i Kloakgrøften og den indskudte sø, samt en mindre påvirkning af mosen, da den nuværende udledning af rensset spildevand fra Nordenskov Renseanlæg ophører.

På den baggrund vurderer Varde Kommune, at det er nødvendigt at stille vilkår om undersøgelse for placering af bæverbo forud for ansøgning om krydsningstilladelser af natur. Dette skal sikre, at der ikke sker utilsigtede lækager af boremudder (blowout) direkte under bæverbo.

4.6 Grundvand og drikkevand

Renseanlæggene og ledningstracéerne mellem disse er alle beliggende i områder med drikkevandsinteresser (OD) og indenfor målsatte grundvandsforekomster. Der er ingen boringsnærer beskyttelsesområder (BNBO) inden for anlægs- og arbejdsarealerne, og det er kun en mindre del af ledningstracéet ved Nordenskov, som går igennem et område, hvor i der indvindes drikkevand. Det anlægsarbejde, der skal foretages, er overfladenært, og der vil kun muligvis skulle foretages mindre og midlertidige grundvandssænkninger i forbindelse med anlægsarbejdet. Eventuelle små og midlertidige grundvandssænkninger vurderes at være uden betydning for grundvandet. Det er derfor kun risikoen for spildhændelser fra anlægsarbejdet, der kan udgøre en potentiel miljøpåvirkning i **anlægsfasen**. Ved at sikre, at der er fast belægning på arbejdsarealerne, og at der kun benyttes additiver, der ikke udgør en miljørisiko ved styrede underboringer, vurderes påvirkningen som **ubetydelig**. Der vil ikke være risiko for påvirkning af drikkevands- og grundvandsressourcen. Der vil ligeledes **ikke kunne ske en forringelse** af de målsatte grundvandsforekomster og sammenlægningen af rensanlæggene og opgraderingen af Skovlund Renseanlæg vil **ikke være til hinder** for målopfyldelsen.

I **driftsfasen** vil alt spildevand (renset og endnu ikke rensset) blive håndteret i tætte betonbassiner og godkendte ledninger, og risikoen for uheld og derved nedsivning med spildevand til grundvandet vurderes at være **ubetydelig**. Det vurderes ligeledes, at overpumpning af spildevand til Skovlund Renseanlæg kan gennemføres således, at der **ikke sker en forringelse af tilstanden** i de målsatte grundvandsforekomster og **uden at forhindre** målopfyldelsen.

Samlet set vurderes, at påvirkningen i anlægs- og driftsfasen vil være ubetydelig, da der er indarbejdet afværgeforanstaltninger for anlægsfasen i miljøkonsekvensrapporten. Der vil ligeledes **ikke kunne ske en forringelse** af de målsatte grundvandsforekomster og sammenlægningen af rensanlæggene og opgraderingen af Skovlund Renseanlæg vil **ikke være til hinder** for målopfyldelsen.

På den baggrund vurderer Varde Kommune, at det er nødvendigt med vilkår om hhv. arbejdsarealer ved underboring samt krav til additiver. Dette sikrer tilsammen, at risikoen for spildhændelser ved arbejdsarealerne minimeres og tilsætning af additiver til boremudder ikke udgør en skadelig påvirkning på jord og grundvand i tilfælde af utilsigtede lækager af boremudder (blowout).

4.7 Rekreative forhold

Både Varde Å og Sneum Å er kendt for at være noget af Danmarks bedste laksevand, og lystfiskeri er meget populært langs vandløbene. Sammenlægningen af rensanlæggene i Sig, Nordenskov, Agerbæk og Skovlund vurderes ikke at ville påvirke fiskebestandene i de vandløb hvor der er fiskeriinteresser i hverken **anlægs-** eller **driftsfasen**. Ligeledes vil de øvrige rekreative interesser som kan være i området som f.eks. vandrestier og sejlads på vandløbene ikke blive påvirket.

Samlet set vurderes påvirkningen på rekreative forhold at være ubetydelig.

Varde Kommune vurderer, at der ikke skal opstilles yderligere vilkår i §25-tilladelse, da det bliver varetaget i udledningstilladelsen.

4.8 Kumulative påvirkninger

I oplandet til særligt Vadehavet men også til Varde Å, er der planlagt en række projekter og vedtaget planer, som kan have en miljøpåvirkning i de samme vandområder og Natura 2000-områder, som er berørt af sammenlægningen af rensanlæggene i Sig, Nordenskov, Agerbæk og Skovlund.

Miljøpåvirkningerne fra de planlagte projekter og planer kan sammen med miljøpåvirkningerne fra sammenlægningen af renselanlæggene have en kumulativ effekt på miljøet.

De projekter og planer, som der er kendskab til, omfatter nedlukning af dambrug i oplandet til Varde Å og opgradering af renselanlæggene i Esbjerg, samt etablering af en række nye Power-to-X anlæg også beliggende i Esbjerg.

Lukning af dambrug vil have en gavnlig effekt på vandmiljøet, da dette vil medføre, at der sker en kraftig reduktion i udledningen af bl.a. kvælstof og andre hjælpestoffer (særligt medicinrester) til Varde Å og derved også Vadehavet. Lukningen af dambrug vil være en positiv gevinst for vandmiljøet, og det vurderes således, at der ikke er kumulative negative effekter med nærværende projekt. Planerne om Power-to-X anlæg i Esbjerg er ikke endelige og miljøpåvirkningerne fra de nye anlæg kendes derfor ikke. Det forventes dog, at de ikke vil medføre en øget udledning af vand med næringsstoffer eller miljøfarlige forurenende stoffer til vandløb eller Vadehavet, og de vurderes derfor umiddelbart ikke at kunne medføre en kumulativ miljøpåvirkning.

Samlet set vurderes, at projektet ikke vil kunne medføre en kumulativ miljøpåvirkning.

Varde Kommune vurderer, at derfor at der ikke skal fastsættes vilkår.

4.9 Afværgeforanstaltninger og overvågning

For at sikre, at der anvendes ikke miljøfarlige additiver ved de styrede underboringer, vil der i de endelige myndighedstilladelser være behov for at opsætte vilkår om, at der kun vil blive benyttet additiver, som er dokumenteret ufarlige for miljøet.

Oppumpet grundvand fra eventuel midlertidig tørholdelse af start- og stophuller til underboring, skal for at sikre vandmiljø og natur ske til andre områder, f.eks. markarealer.

For at beskytte fisk, herunder laks i vandløbene og de to bilag IV-arter odder og bæver og undgå, at der kan ske utilsigtede lækager af boremudder (blowout) direkte i gydebanker for f.eks. laks eller i odderhuler eller bæverbo, skal der i forbindelse med de geotekniske undersøgelser af jordbundsforhold forud for anlægsarbejderne foretages en besigtigelse af, om der forekommer gydebanker, odderhuler og bæverbo på strækningen. Den underborede strækning vil derefter blive tilpasset, så underboringen ikke foretages direkte under hverken gydebanker, odderhuler eller bæverbo.

Der er ikke vurderet behov for andre afværgeforanstaltninger end overstående, da andre miljøpåvirkninger er vurderet ubetydelige, eller af mindre eller moderat betydning.

På baggrund af den gennemførte miljøkonsekvensvurdering er der ikke foreslået opsætning af særskilte overvågningsprogrammer. De nationale overvågningsprogrammer under NOVANA vil forsat afdække tilstanden i vandområder og Natura 2000-områder.

Varde Kommune håndterer afværgeforanstaltningerne, der ikke reguleres i efterfølgende tilladelser ved at fastsætte vilkår i denne §25-tilladelse.

Varde Kommune vurderer, at det er nødvendigt med vilkår om hhv. arbejdsarealer ved underboring samt krav til additiver. Dette sikrer tilsammen, at risikoen for spildhændelser ved arbejdsarealerne minimeres og tilsætning af additiver til boremudder ikke udgør en skadelig påvirkning på vandmiljø, jord og grundvand i tilfælde af utilsigtede lækager af boremudder (blowout).

Ligeledes vurderer Varde Kommune, at det er nødvendigt at stille vilkår om undersøgelse for placering af bæverbo og odderhuler forud for ansøgning om krydsningstilladelser af vandløb. Dette skal sikre, at der ikke sker utilsigtede lækager af boremudder (blowout) direkte under bæverbo og odderhuler. Desuden vurderes ikke nødvendigt at undersøge placeringen af gydebanker, da hensynet kan tages ved at stille krav til dybden på underboringer i krydsningstilladelsen. Et eventuelt blowout i en gydebanke vurderes kun at påvirke den enkelte gydebanke i nærværende sæson, og ikke påvirker bestandens mulighed for reproduktion.

4.10 Samlet konklusion

Det er Varde Kommunes samlede vurdering, at der ikke vil være uacceptable miljømæssige påvirkninger

som følge af projektet. Desuden ses de ændringer projektet medfører ikke at have en sådan karakter eller omfang, at det taler afgørende imod, at projektet etableres.

5 Offentliggørelse

Afgørelsen om at meddele §25-tilladelse inkl. bilag vil blive offentliggjort på Varde Kommunes hjemmeside (www.vardekommune.dk) den xxxxxx.

6 Klage

En § 25-tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 3 år, efter at den er meddelt, jf. Miljøvurderingsloven § 39.

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk/.

Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr, som er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (www.naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest fire uger efter offentliggørelsen af afgørelsen dvs. den xxxxxx.

Varde kommunes afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse.

**Varde
Kommune**

Bytoften 2, 6800 Varde
Telefon 7994 6800
vardekommune@varde.dk

www.vardekommune.dk